

Informācija cilvēkiem, kuriem ir latentā TB infekcija (LTBI)

Kas ir tuberkuloze?

Tuberkuloze (TB) ir slimība, ko izraisa baktērija *Mycobacterium tuberculosis*. TB parasti skar plaušas, taču tā var skart arī citas ķermeņa daļas.

Kādi ir aktīvās tuberkulozes simptomi?

Tuberkuloze ķermenī attīstās lēni. Līdz brīdim, kad parādās simptomi, var paiet vairāki mēneši. Par saslimšanu ar tuberkulozi var liecināt jebkurš no šiem simptomiem:

- drudzis un svīšana naktīs;
- klepus, kas ilgst vairāk nekā trīs nedēļas;
- svara zudums;
- asinis siekalās (krēpās).

Ja Jums parādās kāds no šiem simptomiem, vērsieties pie sava ģimenes ārsta.

Kā tuberkuloze izplatās?

Tuberkulozes baktērija parasti izplatās pa gaisu. Dažiem cilvēkiem, kuri slimo ar plaušu tuberkulozi, ir infekciozā TB. Tas nozīmē, ka viņi var nodot TB citiem cilvēkiem. Baktērija nonāk gaisā, kad kāds, kurš slimo ar infekciozo TB, klepo, šķauda, runā vai dzied. Parasti, lai inficētos ar TB baktēriju, ir nepieciešams ciešs un ilgstošs kontakts ar kādu, kurš slimo ar infekciozo TB.

Vai ar TB var saslimt jebkurš?

Jā, ar TB var saslimt jebkurš, taču Jūs esat vairāk pakļauts saslimšanas riskam, ja dzīvojat vienā mājā ar cilvēku, kurš ir slims, vai uzturat ciešas attiecības ar šādu cilvēku. Saslimst tikai neliela daļa cilvēku, kuri ieelpo TB baktēriju. Tas var notikt pāris mēnešu laikā, esot saskarē ar slimnieku, vai daudzus gadus vēlāk.

Kāda ir atšķirība starp latentu tuberkulozes infekciju un aktīvo tuberkulozi?

Kad TB baktērijas pirmo reizi nonāk Jūsu ķermenī, tās izraisa latentu TB infekciju. Tas nozīmē, ka baktērijas Jūs ķermenī ir 'aizmigušas'. Ja Jūs nesaņemat ārstēšanu, latentā TB infekcija var kļūt par aktīvo tuberkulozi.

Latentā TB infekcija	Aktīvā tuberkuloze
TB baktērijas Jūsu ķermenī ir 'aizmigušas'. Šī fāze var ilgt ļoti ilgu laiku - pat daudzus gadus.	TB baktērijas ir aktīvas un izplatās. Tās nodara kaitējumu Jūsu ķermenim.
Jūs neizskatāties un nejūtaties slims. Jūsu krūškurvja rentgens parasti ir normāls.	Jūs parasti jūtaties slims. Jūsu ārsts veiks speciālas pārbaudes, lai noskaidrotu, kurā vietā TB kaitē jūsu ķermenim.
Jūs varat nodot TB citiem cilvēkiem.	Ja TB baktērijas ir Jūsu plaušās, Jūs varat nodot TB citiem cilvēkiem klepojot, šķaudot, runājot vai dziedot.
Parasti tiek ārstēta ar vienām zālēm līdz 9 mēnešus ilgu laika periodu.	Tiek ārstēta ar 3 vai 4 zālēm vismaz 6 mēnešus.

Kā tiek diagnosticēta latentā TB infekcija?

Ārsts Jums uzdos jautājumus par Jūsu medicīnisko vēsturi un veiks izmeklējumus. Pirmais izmeklējums parasti ir ādas tests (to dēvē par Mantū reakciju). Tā laikā Jūsu rokā tiek izdarīta neliela injekcija. Šī izmeklējuma rezultāti būs redzami pēc 2-3 dienām. Pēc tam ārsts izlems, kādi citi izmeklējumi Jums būs nepieciešami.

Kas notiks, ja mans Mantū tests būs negatīvs?

Tests ir 'negatīvs', ja injekcijas izdarīšanas vietā nav nekādas reakcijas (vai ir tikai ļoti neliela reakcija). Negatīvs TB ādas tests parasti nozīmē, ka Jums nav latentās TB infekcijas. Dažos gadījumos tests var būt jāveic atkārtoti. Ārsts ar Jums apspriedīs tālāko novērošanu.

Kas notiks, ja mans Mantū tests būs pozitīvs?

Ja Jūsu ādas tests būs 'pozitīvs', Jūs nosūtīs uz krūškurvja rentgenu. Ārsts ar Jums apspriedīs tālāko novērošanu. Tā var ietvert zāles pret latentu TB infekciju.

Ko ietver latentās TB infekcijas ārstēšana?

Ārstēšana ietver zāļu lietošanu līdz 9 mēnešus ilgu laika periodu, lai izvairītos no latentās TB infekcijas attīstīšanās aktīvā tuberkulozē.

Vai zāles pret latentu TB infekciju ir drošas?

Visām zālēm var būt blakusparādības. Dažas blakusparādības ir vieglas, citas var būt daudz smagākas. Ārsts sniegs Jums informāciju par dažādām tabletēm un to lietošanas blakusparādībām. Visus jautājumus par blakusparādībām Jums jāapspriež ar ārstu. **Lūdzu, pastāstiet nodaļas ārstam, ja lietojat jebkādas citas zāles.**

Vai ir kas tāds, no kā būtu jāizvairās zāļu lietošanas laikā?

Mēs iesakām ārstēšanās laikā nelietot alkoholu, jo alkohols palielina aknu bojājumu risku.

Vai zāles pret latentu TB infekciju man jālieto obligāti?

Pēc apspriešanās ar nodaļas ārstu Jūs varat izlemt nelietot zāles pret latentu TB infekciju. Ja tā izlemsiet, mēs iesakām Jums veikt novērošanas krūškurvja rentgenu, ja Jūsu ārsts to rekomendē.

Vai es varu turpināt savas ikdienas aktivitātes?

Nav iemesla pārtraukt kādu no Jūsu ikdienas aktivitātēm. Pat ja esat bijis kontaktā ar kādu, kam ir infekciozā TB, Jums ir pavisam neliela iespēja saslimt ar TB. Vēl mazāk ir iespējams, ka Jums ir tā tipa TB, ko var nodot citiem cilvēkiem. Latento TB infekciju nevar nodot citiem cilvēkiem.

Ja Jums ir vēl kādi jautājumi vai ja kādā brīdī Jums parādās tuberkulozes simptomi, lūdzu, vērsieties pie nodaļas ārsta.

Jūs varat sazināties arī ar sev tuvāko Sabiedrības veselības departamenta nodaļu:

Lai saņemtu plašāku informāciju par TB, apmeklējiet vietni www.hpsc.ie un ekrāna labajā augšējā stūrī esošajā meklēšanas logā ierakstiet TB.